

Privalomasis sveikatos draudimas 2012 m.

Aistė Bakaitė

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos
ūkio apskaitos specialistė

Nuo 2012 m. sausio 1 d. pasikeitė žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokų administravimas. Šiais metais mokėdami PSD įmokas ūkininkai turi atkreipti dėmesį, koks buvo jų europinio dydžio vienetas (EDV) už praėjusių metų laikotarpį ir ar jie yra pridėtinės vertės mokesčio (PVM) mokėtojai. Tarifų dydžiai išliko tokie, kaip ir praėjusiais metais.

PSD įmokų mokėjimas į VMI sąskaitą

Ūkininkai, kurie nėra PVM mokėtojai, PSD įmokas turi mokėti į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos (VMI) sąskaitą. Į tą pačią sąskaitą PSD turi mokėti ir tie ūkininkai, kurie yra PVM mokėtojai, tačiau kurių valdos dydis iki 2 EDV.

Žemės ūkio veikla besiverčiantys gyventojai, kurių valdos dydis iki 2 EDV (neatsižvelgiant į tai, ar gyventojas yra PVM mokėtojas, ar ne), patys už save kas mėnesį moka fiksuotas 3 proc. minimalios mėnesinės algos dydžio PSD įmokas (po 24 Lt). Jei gyventojas valdos dydis daugiau nei 2 EDV (ir kuris nėra PVM mokėtojas), tuomet jis už save kas mėnesį moka fiksuotas 9 proc. minimalios mėnesinės algos dydžio PSD įmokas (po 72 Lt).

Minėti asmenys PSD įmokų gali nemokėti, jeigu jie apsidraudę kitoje draudžiamųjų privalomojo sveikatos draudimo kategorijoje.

Kas mėnesį mokant PSD įmokas, būtina teisingai nurodyti įmokų kodus:

- 1791 – jei gyventojų valdos dydis ne didesnis, kaip 2 EDV, neatsižvelgiant į tai, ar tokie gyventojai yra PVM mokėtojai ar ne;
- 1921 – jei gyventojų valdos dydis didesnis, kaip 2 EDV ir tokie gyventojai nėra PVM mokėtojai.

PSD įmokų mokėjimas Sodrai

Ūkininkų, kurių valdos dydis didesnis kaip 2 EDV ir kurie yra PVM mokėtojai, PSD įmokas administruoja Sodra.

Ūkininkai, PVM mokėtojai, kurių ūkio valdos dydis didesnis nei 2 EDV, bet mažesnis negu 4 EDV, moka 9 proc. dydžio PSD įmokas nuo minimalios mėnesinės algos (po 72 Lt). Įmokos kodas yra 314. Šie asmenys gali PSD įmokų kas mėnesį nemokėti, jeigu jie yra dirbantys pagal darbo sutartį, valstybės tarnautojai, pareigūnai, pensininkai, neįgalūs asmenys ar kitaip drausti.

Ūkininkai, PVM mokėtojai, kurių ūkio valdos dydis yra lygus 4 EDV arba didesnis, moka 9 proc. dydžio PSD įmokas nuo minimalios mėnesinės algos (po 72 Lt). Įmokos kodas yra 314. Šie asmenys taip pat gali PSD įmokų kas mėnesį nemokėti, jeigu jie yra drausti kitoje draudžiamųjų kategorijoje, tačiau metų gale PSD įmokas privalės sumokėti nuo apmokestinamųjų pajamų, gautų iš žemės ūkio veiklos, tačiau nuo sumos ne mažesnės kaip 12 minimaliųjų mėnesinių algų ir ne didesnės kaip 12 LR Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų. Tais atvejais, kai veikla vykdoma ne visus mokesčius metus, PSD įmokų nuo pajamų metinės sumos bazės ribos perskaičiuojamos proporcingai veiklos vykdymo laikotarpiui.

Ūkininkai, PVM mokėtojai, kai jų žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis yra ne mažesnis kaip 4 EDV ir ne didesnis negu 14 EDV, PSD įmokų nuo gautos pajamų metinės sumos **gali nemokėti**, kai:

- gauna senatvės ar invalidumo pensiją,
- gauna šalpos pensiją ar šalpos kompensaciją, išskyrus šalpos našlaičių pensiją.